

Jaarverslag 2019

PO 2812
Stichting Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek

Bonnikesplein 24-26
2201 XA Noordwijk

e-mail info@swv-db.nl
telefoon 0252-431575
www.swv-db.nl

*statutair gevestigd in Teylingen,
ingeschreven bij de kamer van Koophandel onder nummer 57930376.*

Inhoudsopgave

1. Bestuursverslag: algemene informatie	3
2. Beleid van het samenwerkingsverband	4
2.1 Structuur	4
2.2 De uitvoeringsorganisatie	4
2.3 Medezeggenschap	5
3. Doelen en opbrengsten 2019	5
3.1 De route voor ondersteuningstoewijzing	5
3.2 Het dekkend netwerk van voorzieningen	7
3.3 De bovenregionale bestuurlijke samenwerking	8
3.4 Bovenregionale samenwerking met gemeenten	8
3.5 Monitoring en kwaliteitszorg	10
3.6 Organisatie van het samenwerkingsverband	11
4. Professionalisering	12
5. Financieel beleid en beheer	13
5.1 Allocatie en ondersteuningsmiddelen	13
5.2 Overige kaders	13
5.3 Financieel beheer	14
5.4 Treasury	14
6. Continuïteit	
6.1 Leerlingenaantallen en prognose	15
6.2 Verevening	15
6.3 Personele bezetting	16
6.4 Huisvesting	16
6.5 Meerjarenbegroting	17
6.6 Vermogenspositie – meerjarenbalans	18
6.7 Toelichting financiële situatie	19
6.8 Kengetallen	19
6.9 Risico's	20
6.10 Risicomanagement	20
7. Toelichting exploitatie 2019	
7.1 Exploitatieresultaat	24
7.2 Baten	24
7.3 Lasten	24
7.4 Treasury	25
8. Verslag intern toezicht	26
9. Jaarrekening 2019	27

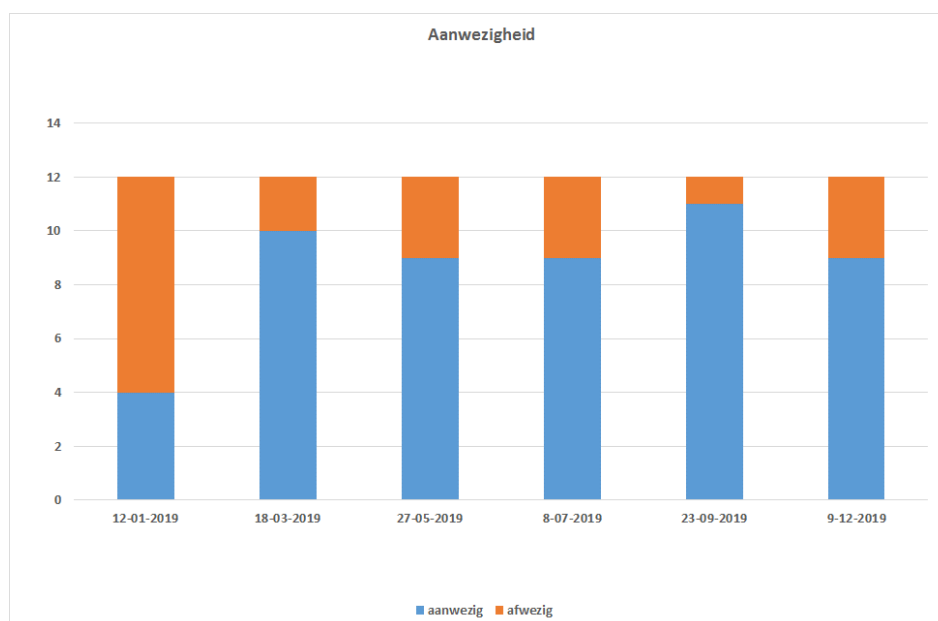
1. Bestuursverslag: algemene informatie

Stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek vormt het samenwerkingsverband (SWV) zoals bedoeld in de wet Passend Onderwijs. Het SWV werkt nauw samen met de schoolbesturen als het gaat om het inrichten van de extra ondersteuning. Daarnaast werkt het SWV samen met de gemeenten, de maatschappelijke partners en de omliggende samenwerkingsverbanden aan een gemeenschappelijk en dekkend onderwijs-zorgaanbod. De dienstverlening aan scholen en leerlingen, alsook de beperkte beschikbaarstelling van expertise, onderzoek en de toeleiding naar het gespecialiseerd onderwijs is met ingang van augustus 2014 vanuit passend onderwijs vormgegeven. De uitvoering van het beleid is gebaseerd op het ondersteuningsplan 2019-2023 dat door het bestuur is vastgesteld op 12 juni 2019.

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de schoolbesturen van het regulier onderwijs in de Duin- en Bollenstreek en de besturen van het gespecialiseerd onderwijs in de regio.

Het SWV valt binnen de grenzen van de volgende gemeenten: Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen. De in totaal 15.804 leerlingen in het basisonderwijs (stand 1 oktober 2019) volgen het regulier onderwijs op 60 scholen. Daarvan volgt 2,06% van het aantal leerlingen het onderwijs in de drie scholen voor speciaal basisonderwijs. Daarnaast maakt 2,21% van de leerlingen gebruik van de voorzieningen in het speciaal onderwijs. Het landelijk gemiddelde deelnamepercentage voor het SBO bedraagt in 2019 2,42% en 1,65% voor het SO.

Het bestuur is in 2019 zes keer bijeen geweest. De deelname van de schoolbesturen aan het bestuur van het SWV is van belang voor de betrokkenheid bij het netwerk van passend onderwijs. In onderstaande grafiek is de aanwezigheid per bijeenkomst in kaart gebracht.

In het ondersteuningsplan 2019-2023 is aan het eind van elk hoofdstuk een koppeling aangebracht tussen de doelen en de activiteiten en weergegeven in een kader. Dit kader is het uitgangspunt voor de managementrapportage aan het bestuur en vervolgens de basis voor de inhoud van het jaarverslag. De afspraken tussen gemeenten en schoolbesturen van het samenwerkingsverband zijn besproken met de verschillende gemeenten in een op ontwikkeling gericht overleg (OOGO)¹. Tevens zijn de afspraken vastgelegd in de regionaal educatieve agenda die is vastgesteld op 17 oktober 2019.

¹ Zie hiervoor pagina 2 van het ondersteuningsplan 2019-2023

2. Beleid van het samenwerkingsverband

2.1 Structuur

Basis- en extra ondersteuning en de samenwerking met jeugdzorg

Het samenwerkingsverband wil problemen bij leerlingen voorkomen in plaats van achteraf oplossen. De ondersteuning is niet alleen gebaseerd op wat het onderwijs kan bieden, maar is ook afgestemd op wat andere partners (waaronder jeugdhulp) kunnen doen. In het ondersteuningsteam van de school (OT) krijgt de integrale aanpak, inclusief de samenwerking met het Jeugd- en Gezinsteam, haar beslag. Direct na de signalering kunnen scholen gebruik maken van 'maximale' expertise in de persoon van de onderwijsspecialist, die de school desgevraagd kan adviseren over wat, gelet op het ontwikkelingsperspectief van het kind, nodig is om invulling te geven aan de afspraak over basisondersteuning.

Voor het realiseren van de basisondersteuning gebruiken de scholen en hun besturen in ieder geval de middelen die voor het geven van goed passend onderwijs zijn geoormd. Hiertoe ontvangen de scholen via hun bestuur de door het samenwerkingsverband beschikbaar gestelde middelen gebaseerd op € 144,18 per leerling.

2.2 De uitvoeringsorganisatie

Het merendeel van de middelen die het samenwerkingsverband van het rijk ontvangt wordt ingezet in het primair- en het gespecialiseerd onderwijs binnen het samenwerkingsverband. De eigen uitvoeringsorganisatie is bewust beperkt van omvang gehouden.

De inzet richt zich met name op twee zaken:

1. *Activiteiten ter versterking van de basisondersteuning:*

Activiteit	Toelichting
routebegeleiders	1,5 fte; ondersteuning van scholen bij het werk op de route, het bieden van trajectbegeleiding bij complexe casussen
onderwijsspecialisten	2,09 fte; onafhankelijk onderwijskundig advies; "zware expertise aan de voorkant", de rol van eerste deskundige
onderwijsondersteuners	AED: 2,96 fte, Aloysius: 5,32 fte; bijdrage aan de afstemming van het onderwijs op de (specifieke) onderwijsbehoeften van leerlingen
observatiefunctie	Doel: de vragen beantwoorden die worden gesteld over kinderen waarvan het ontwikkelingsperspectief diffuus is, waarvan onvoldoende helder is op welke plek passend onderwijs geboden kan worden en waarbij de basisschool onvoldoende ondersteuning kan bieden.

2. *De organisatie van de route voor ondersteuningstoewijzing*

De route voor ondersteuningstoewijzing heeft handelingsgericht werken als basis.

Het ondersteuningsteam van de school staat centraal in de route. Ouders, school en jeugdhulp (JGT) en andere partijen maken afspraken over de ondersteuning die nodig is.

Het groeidocument is ondersteunend aan dit proces en het document waarin de gegevens worden vastgelegd. De commissie voor de afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen (TLC) toetst procedureel.

2.3 Medezeggenschap

Het samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplanraad (OPR) bestaande uit 22 leden. De leden van de OPR –personeel en ouders- zijn afgevaardigd door de medezeggenschapsraden van de aangesloten schoolbesturen. De OPR is gesprekspartner als het gaat om het ondersteuningsplan en de verdere uitvoering en ontwikkeling van het beleid van het SWV. De OPR heeft zelf een activiteitenplan opgesteld waarin o.a. de gespreksthema's zijn opgenomen. In 2019 is de OPR zeven keer bijeen geweest.

3. Doelen en opbrengsten

De doelen voor de periode 2019 zijn beschreven in het ondersteuningsplan 2019-2023. Deze zijn geclusterd rond de hoofdstukken van het ondersteuningsplan:

- **Ondersteuning in de basis:** de basisondersteuning, de route naar ondersteunings-toewijzing en integraal arrangeren
- *Extra ondersteuning:* de route en afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring, het voorzieningsniveau van het SWV en het dekkend aanbod.
- *Kwaliteit van de ondersteuning:* De kwaliteitszorg van het samenwerkingsverband richt zich op twee zaken: de processen die de totstandkoming van passend onderwijs ondersteunen en het resultaat van passend onderwijs zelf.
- *De organisatie van het samenwerkingsverband. Samenwerking en organisatie De bovenregionale bestuurlijke samenwerking:* Het samenwerkingsverband werkt nauw samen met de andere samenwerkingsverbanden PO en VO in de regio Holland Rijnland, zowel op het gebied van de route als op het terrein van het dekkend netwerk.
De bovenregionale samenwerking met gemeenten: Er zijn diverse beleidsterreinen waarop gemeenten en onderwijs een "op elkaar" aanvullende verantwoordelijkheid hebben.
- *Financiën.*

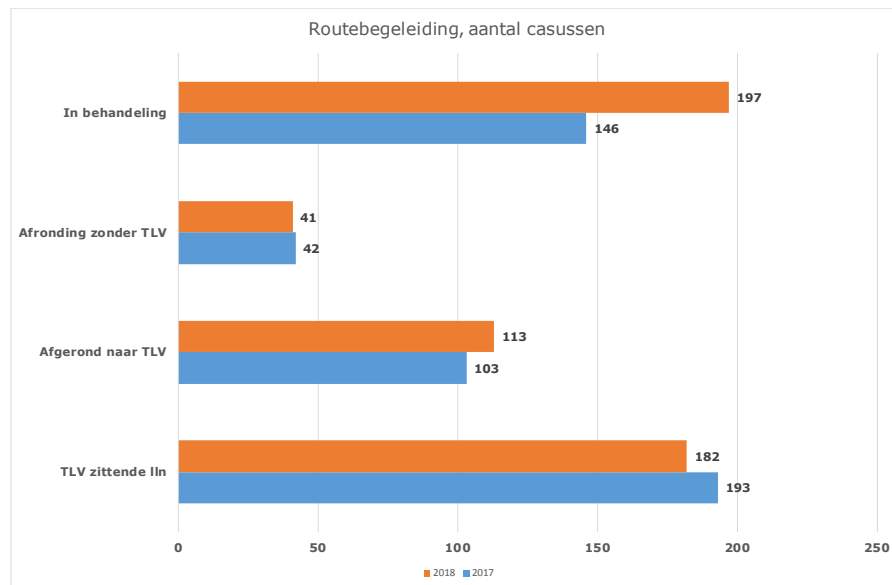
3.1 Ondersteuning in de basis

1. Ondersteuningsvragen op de route

Het arrangeren vindt plaats in de school. Scholen kunnen bij vragen en problemen op de route een beroep doen op een van de twee routebegeleiders van het samenwerkingsverband

- De route beschrijft de stappen in het proces van arrangeren, zowel op het niveau van de school als op het niveau van het samenwerkingsverband.

Het aantal casussen is in 2019 toegenomen ten opzichte van twee voorgaande jaren. In 2019 ziet het beeld er als volgt uit:

2. Ontwikkelingen en beleidsvorming

Een aantal ontwikkelingen heeft aanleiding gevormd de route richting het gespecialiseerd onderwijs opnieuw onder de loep te nemen:

- Het tweede deskundigenadvies
Mede naar aanleiding van jurisprudentie van de Geschillencommissie is gekozen voor een versterking van het onafhankelijke advies van de tweede deskundige. In de loop van het jaar zijn de kwalificaties van de tweede deskundige en de status van het advies uitgewerkt. In het eerste kwartaal van 2019 is gestart met het onafhankelijk tweede deskundigenadvies.
- Integraal arrangeren
De ambitie voor integraal arrangeren is voor elke leerling met een extra behoefte één arrangement voor onderwijs, zorg, jeugdhulp en vervoer samen te stellen. Op basis van de in 2018 verschenen rapportage² zijn in 2019 in elke gemeente of delen van gemeente een tweetal bijeenkomsten georganiseerd. In totaal zijn deze bezocht door 138 personen vanuit onderwijs, JGT of JGZ.
- Het project "onderwijscamper" gericht de tussenstap in het proces om thuiszittende kinderen weer naar school te krijgen, is begin 2019 beëindigd. Het feit dat het project niet goed is gelopen heeft meer te maken met de organisatie eromheen dan met het idee zelf om dit middel in te zetten voor onderwijs.
- De actualisatie van het schoolondersteuningsprofiel op één A4 heeft in 2019 geleid tot nieuwe profielen op alle basisscholen. Ter ondersteuning van dit proces heeft het SWV een tweetal bijeenkomsten georganiseerd. 53 scholen hebben hiervan gebruik gemaakt.
- Terugdringen van bureaucratie bij de afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen is een blijvend aandachtspunt. Tot en met 2019 heeft het samenwerkingsverband toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven voor zowel onbepaalde als bepaalde tijd. Jaarlijks wordt voor een groot deel van de TLV's een verlenging aangevraagd. Dit zorgt voor veel (extra) werk.

² Integraal arrangeren meer dan de som der dele, Noordwijk 2018.

Overzicht van de duur van afgifte van TLV-verklaringen

Afgiftejaar	aantal TLV's	< 1 jaar	1 jaar	2 jaar	3 jaar	> 4 jaar
2014	61	1	10	44	5	1
2015	306	15	59	168	51	13
2016	368	14	109	198	38	9
2017	296	11	85	147	52	1
2018	391	11	33	65	67	215
2019	293	1	14	16	4	258
TOTAAL	1715	53	310	638	217	497

In dit kader zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

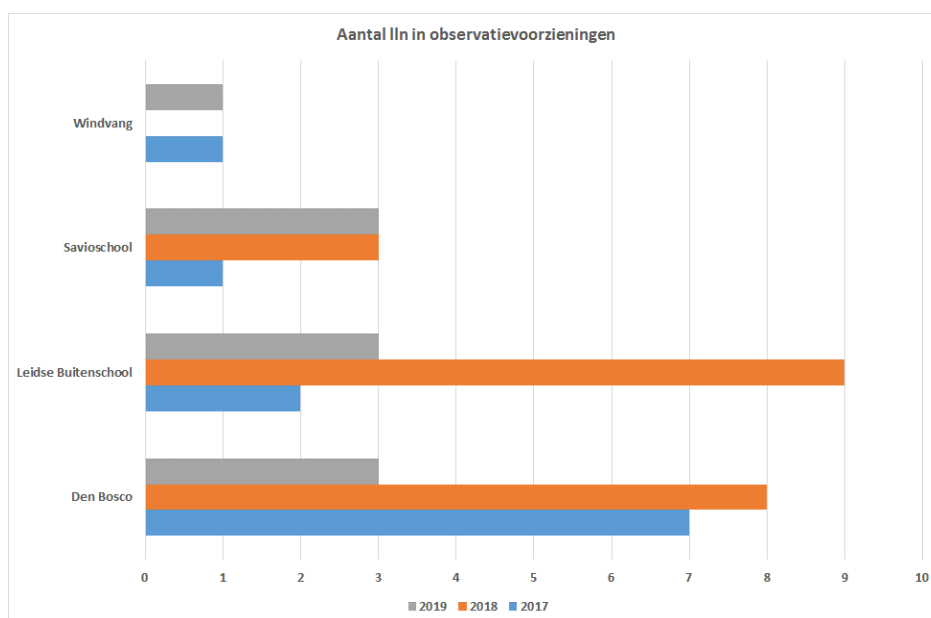
- TLV's voor onbepaalde tijd af te geven voor die kinderen waarvan duidelijk is dat ze gedurende de hele basisschoolperiode aangewezen zijn op het gespecialiseerd onderwijs;
- Het verloop van de tijdelijke TLV's actief en inhoudelijk scherper volgen door de onderwijsspecialist en de effecten hiervan te monitoren.

3.2 Extra ondersteuning

Het dekkend aanbod van gespecialiseerde voorzieningen wordt voor een groot deel binnen het samenwerkingsverband gerealiseerd. Om het aanbod compleet dekkend te maken, is samenwerking in de regio Holland Rijnland noodzakelijk.

1. Observatievoorziening

Als onderdeel van het dekkend aanbod is een bovenschoolse observatievoorziening verbonden aan het samenwerkingsverband. De leerlingen die gebruik maken van deze voorziening blijven in alle gevallen ingeschreven op de reguliere basisscholen. Het doel is die vragen te beantwoorden waarvan het ontwikkelingsperspectief van de leerling diffuus is, en waarvan het ondersteuningsteam onvoldoende helder heeft op welke plek passend onderwijs geboden kan worden en waarbij de basisschool onvoldoende ondersteuning kan bieden.

2. Arrangementen en interventies

Om op maat arrangeren mogelijk te maken, bestaat de mogelijkheid om o.a. een TLV-categorie tijdelijk aan te passen en om tijdelijke plaatsing in het s(b)o en specifieke arrangementen voor dreigende thuiszitters mogelijk te maken. In totaal zijn in 2019 in totaal 23 arrangementen en interventies aangepast. De kosten hiervan worden gedekt door het SWV.

3. Ondersteuning kinderen korter dan 2 jaar in Nederland: de Vliegende Brigade

Het SWV heeft een budget beschikbaar gesteld om kinderen die niet voor de taalklas in aanmerking komen en korter dan twee jaar in Nederland zijn, indien nodig, te ondersteunen. De praktijk leert, dat deze leerlingen niet altijd voldoende zijn toegerust om goed aan het onderwijs te kunnen deelnemen. Dit betreft met name leerlingen die instromen in de bovenbouw en moeten doorstromen naar het voortgezet onderwijs. De uitvoering vindt plaats door de Verrekijker in de gemeente Katwijk.

4. Nieuwkomersaanpak

Al eerder is besloten de regie rondom de regionale aanpak van nieuwkomers onder te brengen bij het samenwerkingsverband. Het onderwijs aan nieuwkomers raakt steeds meer scholen binnen de gemeenten in de Duin en Bollenstreek en door de achtergrond van de leerlingen tevens passend onderwijs. Het doel is te komen tot een duurzame en regionale aanpak, waarin naast de financiële consequenties ook ieders verantwoordelijkheid wordt beschreven. Gedurende 2019 zijn in de stuurgroep nieuwkomers voorstellen uitgewerkt en vastgelegd. Het eindresultaat wordt verwacht in het eerste kwartaal 2020.

5. Onderwijs aan hoogbegaafden

De aanpak van het beleid rondom hoogbegaafden is uitgewerkt in drie niveaus, waarvan niveau 1 en 2 binnen de basisondersteuning door de scholen zelf wordt uitgewerkt. Het SWV ondersteunt op het niveau van (delen van) gemeenten deze ontwikkeling via procesbegeleiding. Voor niveau 3 is er in 2019 door de SWV'en in de regio een aanbod onder de titel "Over de grenzen" uitgewerkt. Eind 2019 is de aangevraagde subsidie bij het Rijk toegekend. De scholen uit de verschillende gemeente of delen van gemeenten zijn hierover geïnformeerd.

6. Bovenregionale samenwerking

Op het niveau van de regio Holland Rijnland werken schoolbesturen voor het s(b)o met elkaar samen met als doel het dekkend aanbod van voorzieningen te versterken en, indien nodig, aan te vullen. In 2019 zijn de volgende werkgroepen actief geweest:

- Werkgroep innovatie dekkend netwerk: deze werkgroep is al in 2017 gestart met de onderzoeksfase voor een dekkend netwerk aan voorzieningen. Hiermee willen de drie samenwerkingsverbanden in de regio Holland Rijnland onderzoeken hoe het onderwijs voor alle leerlingen passend kan worden gemaakt, met name voor die leerlingen die zelfs in de kleinste mogelijke setting moeilijk tot leren kunnen komen. Vervolgens heeft het accent tevens gelegen op het creëren van voorzieningen waarbij niet het onderwijssysteem centraal staat. Hiertoe zijn voorstellen uitgewerkt die bijdragen aan de doorontwikkeling van ons dekkend netwerk gericht op die situaties waarbij zorg voorliggend is. Tevens is in schooljaar 2018-2019 vanuit de samenwerkingsverbanden één budget ingesteld om gezamenlijk maatwerktrajecten te bekostigen. Medio 2019 is de eindrapportage 'Werken aan beter aanbod voor kinderen met een grijs gebied tussen onderwijs en zorg' opgesteld. Daarnaast is een kosten-baten analyse gedaan vanuit passend onderwijs en de zorg voor die kinderen die dreigen thuis te zitten. Op basis van deze rapportage is eind 2019 een implementatietraject uitgewerkt.
- Werkgroep profielen: in deze werkgroep is een beschrijving van de onderwijsarrangementen die worden geboden door de s(b)o-scholen opgesteld. Medio 2019 is versie 10 verschenen. In de eerste helft van schooljaar 2019-2020 vindt de actualisatie plaats.

3.3 Kwaliteit van de ondersteuning

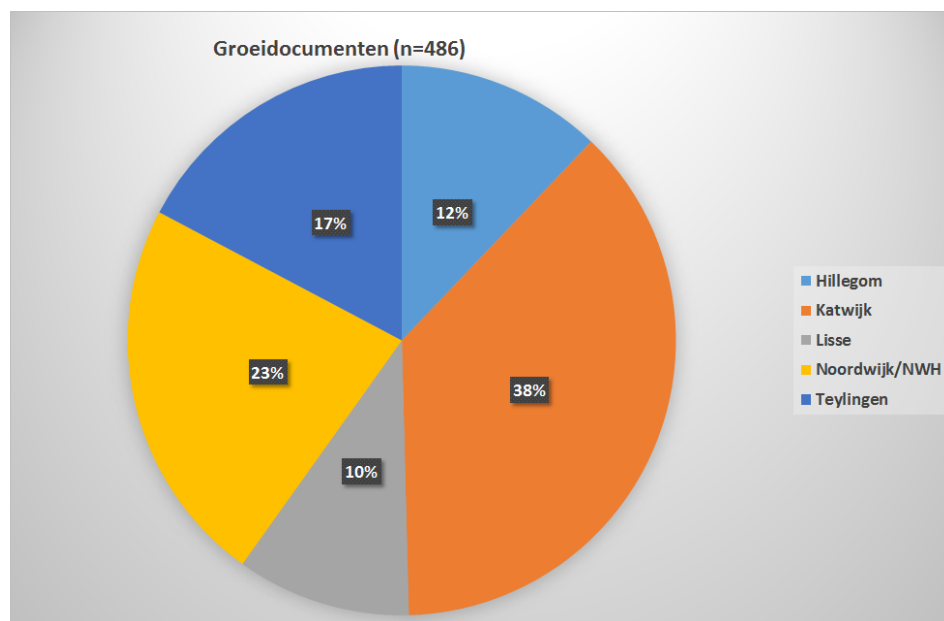
De focus van het samenwerkingsverband zal niet enkel meer liggen op de route van ondersteuningstoewijzing, maar vooral ook op de resultaten die de route uiteindelijk genereert. Voor kwaliteitszorg betekent dit in de praktijk dat er een sterke nadruk zal komen te liggen op de kwaliteit van het dekkend netwerk van ondersteuning met als basis de basisondersteuning en de

samenwerking met de gemeenten. In het ondersteuningsplan is dit uitgewerkt in een PDCA cyclus.

De vraag op welke wijze de resultaten van de uitvoering die de individuele scholen en schoolbesturen aan de basisondersteuning geven, verantwoord kunnen worden aan het SWV, is opnieuw besproken. Afsproken is hierbij meerdere gegevens te gebruiken die voor het SWV beschikbaar zijn. Het samenwerkingsverband is immers verantwoording verschuldigd aan OCW en de onderwijsinspectie over de doelmatigheid van de inzet van ondersteuningsmiddelen.

Al in de vorige planperiode is gekozen voor het Groeidocument als bron voor de inhoudelijke verantwoording. In het Groeidocument is zowel informatie aanwezig over de kwaliteit van het proces van ondersteuningstoewijzing als met betrekking tot het resultaat van het arrangeertraject. Gezamenlijk geeft dat inzicht in zowel de kwaliteit van de autonome als de aanvullende ondersteuning. Binnen het digitale Groeidocument kan worden gewerkt met 'tellers', zodat bruikbare informatie ontstaat voor uitspraken op bestuurs- en swv-niveau. Op deze manier wordt voorkomen dat scholen of besturen, naast de financiële verantwoording, óók nog een inhoudelijke verantwoording aan het samenwerkingsverband moeten overhandigen. Op die wijze trachten we het administratieve werk te minimaliseren.

Het schoolondersteuningsprofiel (SOP) geeft vervolgens op regelmatige basis een 'foto' van de actuele stand van zaken van ondersteuningsmogelijkheden van de school en de ambitie die de school heeft in het doorontwikkelen van ondersteuningsmogelijkheden. Groeidocument en schoolondersteuningsprofiel werken op die manier samen: het SOP geeft de actuele foto en de ambitie, het Groeidocument laat zien of/hoe de ontwikkeling in de praktijk plaatsvindt.

3.4 Samenwerking en organisatie

3.4.1 Samenwerking met gemeenten

Zowel op het niveau van de regio Duin- en Bollenstreek als op het niveau van Holland Rijnland werken de samenwerkingsverbanden samen met de gemeenten op de beleidsonderdelen waarbinnen zowel onderwijs als gemeenten ieder een eigenstandige verantwoordelijkheid hebben. Gezamenlijk zorgen dat rondom een kind datgene kan worden georganiseerd wat nodig is om tot ontwikkeling te komen, is daarbij het doel.

Op het niveau van Holland Rijnland is de beleidstafel ingericht. Aan de beleidstafel ontmoeten gemeenten en onderwijs elkaar op bovenregionaal niveau met als doel gezamenlijk kaders vast te stellen en afstemming te bereiken op het snijvlak van onderwijs en jeugdhulp. Eind 2019 is de beleidstafel beëindigd. Binnen de regio stemmen onderwijs en gemeenten beleid op elkaar af in de drie OOGO's (Duin- en Bollenstreek, Leiden en Rijnstreek).

Verder wordt inhoudelijk samengewerkt op de volgende terreinen:

a. Ontwikkeling van integrale zorgarrangementen: de werkgroep OZA/JOZ

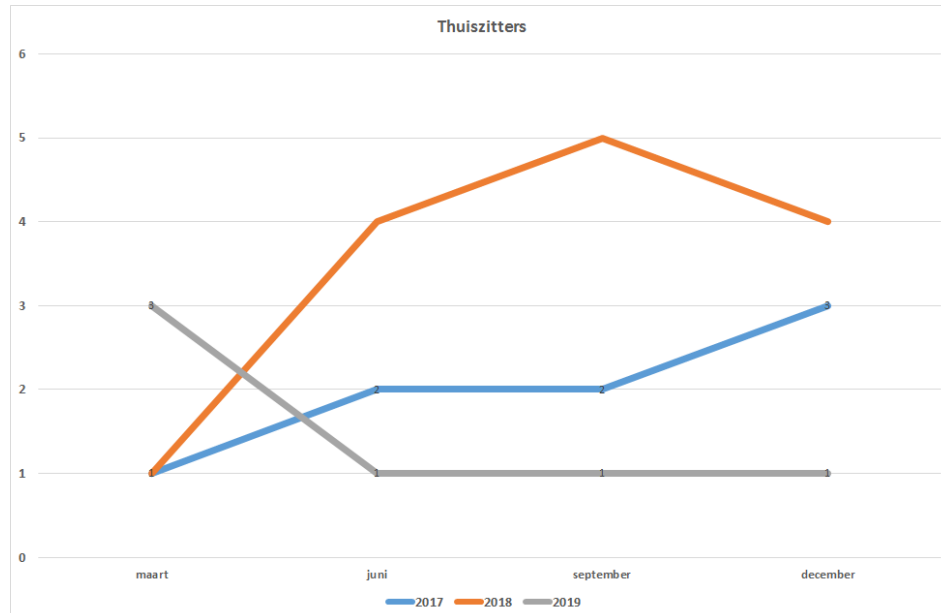
De werkgroep OZA (onderwijs zorgarrangementen) is eind 2019 omgevormd tot de werkgroep JOZ, waarin de volgende onderdelen zijn ondergebracht:

- Aanpak geoorloofd verzuim;
- Collectieve jeugdhulp in het onderwijs;
- Dekkend netwerk;
- Toegang jeugdhulp voor regioscholen;
- Innovatie Dekkend Netwerk.

b. Voorkomen van thuiszitten

Het samenwerkingsverband vervult een actieve rol in het voorkomen van thuiszitten van kinderen. Onderwijsspecialisten en routebegeleiders zijn betrokken bij alle leerlingen die op de een of andere manier aanvullende of extra ondersteuning nodig hebben. In voorkomende gevallen wordt er samengewerkt met jeugdhulp en zorg en ambtenaren leerplicht (RBL). Jaarlijks worden de kinderen waarvan de ontheffing afloopt integraal met ouders besproken om hun onderwijsmogelijkheden na te gaan.

Vier keer per jaar vraagt het samenwerkingsverband het aantal thuiszitters en risicoleerlingen op bij de scholen. De aldus verkregen informatie wordt verwerkt in kengetallen, aangeleverd bij de onderwijsinspectie en vergeleken met de cijfers van het RBL. In onderstaande grafiek is het aantal thuiszitters 2019 zoals opgegeven bij de inspectie afgezet tegen de voorgaande twee jaren.

In de loop 2019 is gebleken dat leerlingen met een TLV geen passende onderwijsplaats kunnen vinden en dreigen zelfs thuis te komen zitten. Om in het kader van de zorgplicht zorg te dragen dat alle leerlingen van een passende aanpak met een onderwijsplaats zijn voorzien, is de doorbraaktafel ingesteld. Naast het samenwerkingsverband nemen schoolbesturen en jeugdhulp deel aan deze tafel.

c. Borgen van dyslexiebeleid

Op het niveau van Holland Rijnland is een werkgroep dyslexie actief. Deze werkgroep bestaat uit de vier samenwerkingsverbanden, werkgroep inkoop van de gemeenten en twee inhoudelijke specialisten. Op basis van kengetallen en analyses zijn afspraken gemaakt en is beleid ontwikkeld. Als doelstelling wordt de landelijk vastgestelde prevalentienorm gehanteerd.

In 2019 heeft dit geresulteerd in:

- Het bijhouden van de kengetallen in de monitor EED;
- Nieuwsbrief en informatiebijeenkomsten voor intern begeleiders op het niveau van HR;
- Nascholing voor intern begeleiders en leerkrachten in de Duin- en Bollenstreek.

3.4.2 Organisatie

De bestuursstructuur in het samenwerkingsverband is gebaseerd op een 'one-tier' model en een directie. Omdat een dergelijk model schuurt met het organiseren van intern toezicht, is de verdere ontwikkeling van de governance in het afgelopen jaren regelmatig besproken in het bestuur. Dit heeft het afgelopen geleid tot:

- Al eerder heeft het bestuur van het samenwerkingsverband een volgende stap gezet in de verdere vormgeving van governance. Er is besloten te gaan werken met een auditcommissie. De kwaliteitscommissie die het bestuurlijk overleg adviseert over de inhoud van het beleid, is in 2019 omgevormd tot een klankbordgroep met vertegenwoordigers vanuit de aangesloten besturen. De instelling van een auditcommissie vormt een tussenstap die het toezicht versterkt en vorm geeft.
- Begin 2019 is de toenmalig directeur uit zijn taak ontheven en is een directieteam vanuit het stafbureau gevormd.
- Naar aanleiding van de bestuurlijke zeedag is een werkgroep governance ingesteld met de opdracht te komen tot verdere uitwerking van de governance en te streven naar de benoeming van een onafhankelijk voorzitter.

4. Professionalisering

Het samenwerkingsverband biedt jaarlijks een professionaliseringsaanbod dat in nauwe relatie staat tot de actualiteit en de ontwikkeling van het samenwerkingsverband.

In het kalenderjaar 2019 betrof dit de volgende activiteiten:

Doelgroep	thema
IB-intervisie	4 inhoudelijke bijeenkomsten, waarbij naast onderwijsondersteuners ook JGT'ers zijn uitgenodigd. Deze zijn in totaal bezocht door 139 mensen.
Directies, IB, JGT	De studiedag in april 2019 is bezocht door 105 mensen.
Actualisatie SOP	De in totaal twee sessies zijn bezocht door 53 scholen.
Directie, IB	Bijpraatbijeenkomst nieuwe directies en IB'ers is bezocht door 12 mensen.
Onderwijsondersteuners	1 inhoudelijke bijeenkomst
IB met JGT en JGZ	2 bijeenkomsten integraal arrangeren in elke gemeente of delen van gemeenten in de Duin- en Bollenstreek. In totaal zijn er 16 bijeenkomsten gerealiseerd
Leerkrachten 7/8	4 PO VO bijeenkomsten: informatiebijeenkomsten en schoolbezoeken
IB en taal/leesspecialisten	Actualisering EED beleid en de werkwijze daarvan. Bezocht door 25 mensen.
Leerkrachten onderbouw	Dyslexie & EED: 18 personen
Leerkrachten middenbouw	Dyslexie & EED: 48 personen
Leerkrachten bovenbouw	Dyslexie & EED: 32 personen
Masterclass Zorgplicht en vervolg	De twee sessies zijn in totaal bezocht door 111 mensen.
Informatiebijeenkomst Hoog/Meerbegaafd	Deze is bezocht door 20 personen en was hoofdzakelijk gericht op de voorbereiding en verdere uitwerking binnen de gemeenten of delen van gemeenten.

5. Financieel beleid en beheer

5.1 Allocatie en ondersteuningsmiddelen

Regulier onderwijs

Belangrijk uitgangspunt voor het allocatiemodel van het samenwerkingsverband is dat zowel de ondersteuningsmiddelen voor het speciaal (basis-) onderwijs als de kosten aan de uitvoeringsorganisatie, waarvan ook de routebegeleiders, de onderwijsspecialisten en de onderwijsondersteuners deel uitmaken, centraal worden gedragen. Er is derhalve voor scholen geen financiële drempel of afweging om te verwijzen of een beroep te doen op expertise.

Daarnaast is elk bestuur verantwoordelijkheid voor het borgen van de basisondersteuning, inclusief de basiskwaliteit, en het uitvoeren van de kwaliteitszorg op schoolniveau. Het samenwerkingsverband heeft kaders vastgesteld voor de basisondersteuning, waarbij het schoolbestuur de verantwoordelijkheid draagt voor het verder ontwikkelen hiervan.

Het samenwerkingsverband stelt voor het onderhouden en verder ontwikkelen van deze basisondersteuning een bedrag per leerling beschikbaar. Daarnaast worden er middelen overgedragen voor aanvullende ondersteuning, zoals arrangementen voor individuele leerlingen. Vanaf 2018-2019 bedraagt het bedrag voor basisondersteuning, na indexering, € 144,18 per leerling. In 2019 is voor de basisondersteuning € 2.290.849 beschikbaar gesteld. Dit is inclusief de indexeringskosten van € 72.899 over 2018-2019 die in 2019 verantwoord zijn.

Extra ondersteuning in een speciale setting

De kosten aan het speciaal (basis-) onderwijs worden centraal door het samenwerkingsverband gedragen.

Vanaf de telling 1 oktober 2016 is het deelnamepercentage van het speciaal basisonderwijs (sbo) hoger dan 2%. Dit leidt tot een overdrachtsverplichting aan het sbo. Ook is de groeiregeling van toepassing. Voor 2019 bedroeg de totale overdracht inclusief € 21.734 indexering aan het sbo € 291.351. Daarnaast zijn voor het sbo ook nog extra middelen beschikbaar voor observatie van leerlingen van € 50.000 per jaar. Dit bedrag wordt bevoorschot. Aan de hand van de werkelijke besteding wordt de uiteindelijke vergoeding voor observatie bepaald. Voor 2018-2019 bedroeg de besteding €36.500.

Daarbovenop kunnen scholen een beroep doen op speciale arrangementen. De kosten voor overdracht arrangementen bedroegen in 2019 € 122.304, € 34.723 minder dan begroot.

De kosten voor het speciaal onderwijs lopen via de begroting van het samenwerkingsverband, maar worden wel voor het grootste deel rechtstreeks van het Rijk aan de scholen uitgekeerd. De doorbetaling inclusief indexering bedroeg € 3.916.622, € 206.930 meer dan begroot. De kosten van de zgn. groeiregeling worden wel uitbetaald door het samenwerkingsverband (inclusief indexering) € 224.253, € 7.978 meer dan begroot.

Ten aanzien van de bekostiging van het speciaal onderwijs wordt in regionaal verband (Holland-Rijnland, samen met de samenwerkingsverbanden Rijnstreek en regio Leiden) gesprekken gevoerd met het speciaal onderwijs over het oplossen van knelpunten en de bekostigingscombinatie onderwijs-jeugdhulp en zorg.

5.2 Overige kaders

Het samenwerkingsverband heeft op basis van de deelname aan het speciaal onderwijs en de leerlinggebonden financiering op de peildatum 1 oktober 2011 te maken met een jaarlijks afnemende vereveningskorting en dus stijgende baten. Schooljaar 2019-2020 is het laatste jaar waarin de vereveningskorting wordt toegepast. De verevening is al verwerkt in de cijfers zoals onder 5.1 genoemd.

Als uitwerking van het ondersteuningsplan wordt per schooljaar een jaarontwikkelplan (JOP) opgesteld, waarin de voortgang van bestaand beleid, nieuw vorm te geven beleid en de doelen daarvan worden geformuleerd en gepland. Mede op basis hiervan wordt de begroting opgesteld, die eveneens per schooljaar loopt.

Uitgangspunten voor de komende tijd:

- De middelen voor de ondersteuning in het regulier onderwijs blijven tenminste stabiel en worden waar mogelijk geïndexeerd met de percentuele stijging van de lumpsum.
- De tot op heden opgebouwde reserve wordt direct bestemd indien deze het gewenste weerstandsvermogen en noodzakelijke voorzieningen te boven gaat. Dit heeft o.a. geresulteerd in een uitkering van extra ondersteuningsmiddelen (indexering) in 2019.

5.3 Financieel beheer

Het samenwerkingsverband heeft een planning & controlcyclus, waarin de totstandkoming van begroting, rekening en rapportages zijn vastgelegd. Vanaf 2018 wordt deze nadrukkelijker gecombineerd met rapportage t.a.v. de uitvoering van het jaarontwikkelplan.

De financiële perioderapportages waarin we de ontwikkelingen in de exploitatie bijhouden en markeren, worden evenals de concept begroting en concept jaarrekening voorgelegd aan en besproken met een auditcommissie. Deze auditcommissie treedt op als verlengstuk van de interne toezichthouder (het bestuurlijk overleg) en adviseert deze over goedkeuring. Deze auditcommissie bestaat vanaf 2018 uit controllers van aangesloten (grotere) schoolbesturen.

Het samenwerkingsverband hanteert een schooljaarbegroting. Deze keuze is gemaakt omdat de baten van het samenwerkingsverband voor het grootste deel per schooljaar worden vastgesteld en kunnen worden gecalculeerd op door DUO vastgestelde leerlingenaantallen. Vervolgens is de peildatum 1 februari (groei speciaal (basis-)onderwijs) van belang voor het opstellen van valide cijfers. Op deze wijze sluit de begroting optimaal aan bij de bekostigingsbedragen van het Rijk. Verschillen ontstaan voornamelijk door toepassing van indexering door het Rijk in de loop van het schooljaar.

Door de grote mate van decentralisatie heeft het samenwerkingsverband een beperkt aantal werkprocessen. Hiervoor is een administratieve organisatie – interne controle (AO/IC) opgesteld. Een procuratieschema en een treasurystatuut maken verder onderdeel uit van de protocollen waarmee het financieel beheer wordt uitgevoerd.

5.4 Treasury

Het bestuur is bevoegd tot het aangaan van financiële verplichtingen. Gestreefd wordt om de toegekende (rijks)middelen jaarlijks volledig in te zetten ten bate van de exploitatie, rekening houdend met te plegen investeringen op lange termijn.

De algemene doelstelling van het treasurybeleid luidt:

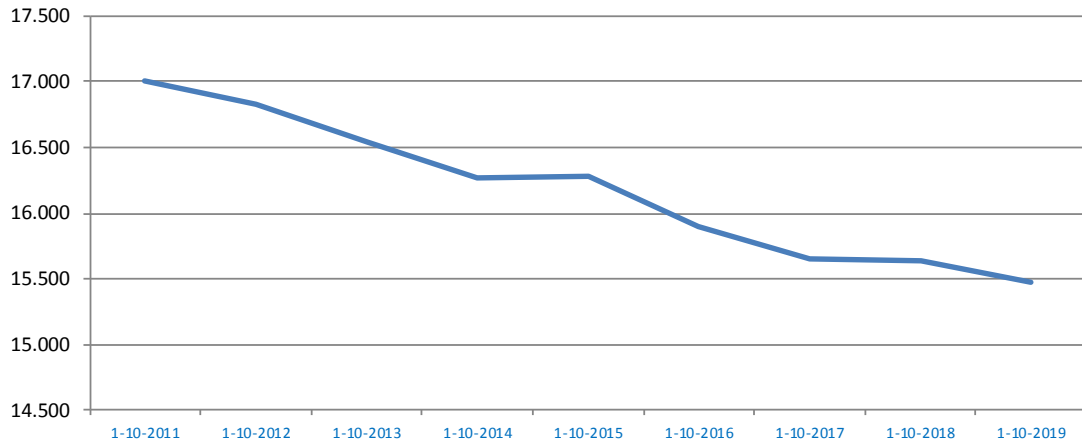
- het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid);
- het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurystatuut (rentemaximalisatie);
- het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen zijn verbonden (risicominimalisatie).

Het treasurystatuut voldoet aan de laatste wet- en regelgeving (2016).

6. Continuïteit

6.1 Leerlingenaantallen en prognose

Leerlingen regulier basisonderwijs

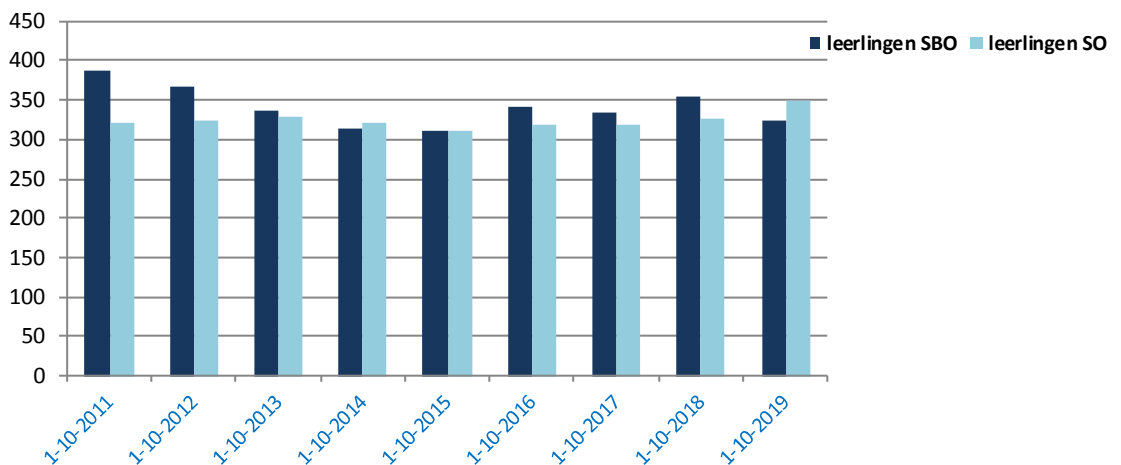

Het samenwerkingsverband telt (op 1 oktober 2019) 15.497 leerlingen in het regulier basisonderwijs. Met 155 leerlingen minder dan vorig jaar zet de krimp (-0,99%) zich voort. Na een aanvankelijke relatief lage daling in 2018 ten opzichte van 2017 (-24) zet de krimp zich toch weer in grotere mate voort.

Per jaar worden de leerlingenaantallen gemonitord en in de begroting verwerkt. In de meerjarenbegroting is overigens rekening gehouden met een krimp van -1% per jaar.

Dat maakt dat het samenwerkingsverband verwacht dat de leerlingen basisonderwijs voor het jaar 2020 op 15.324, jaar 2021 op 15.171 en het jaar 2022 op 15.019 zullen uitkomen.

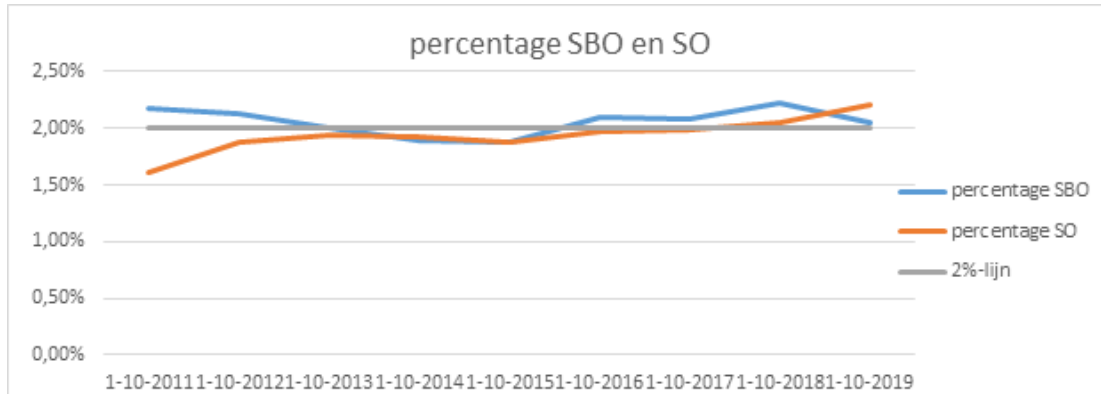
Leerlingen in het speciaal (basis) onderwijs

Hoewel het SBO op de peildatum van 1 februari 2019 gestegen was naar 366 leerlingen, is het aantal leerlingen op 1 oktober 2019 lager t.o.v. 1 oktober 2018. Toen was het aantal leerlingen in het SBO 355, per 1 oktober 2019 325 leerlingen. Per SBO school is er een gedifferentieerd beeld. Bij Savio (+19) en Don Bosco (+7) stijgt het leerlingenaantal; bij de Windvang (-56) daalt het leerlingenaantal.

Door de daling van het aantal basisschoolleerlingen maar een sterkere procentuele daling in het SBO daalt ook het deelnamepercentage van het SBO. Deze blijft met 2,06% weliswaar boven de grens van 2%, maar in mindere mate als vorig schooljaar (2,22%).

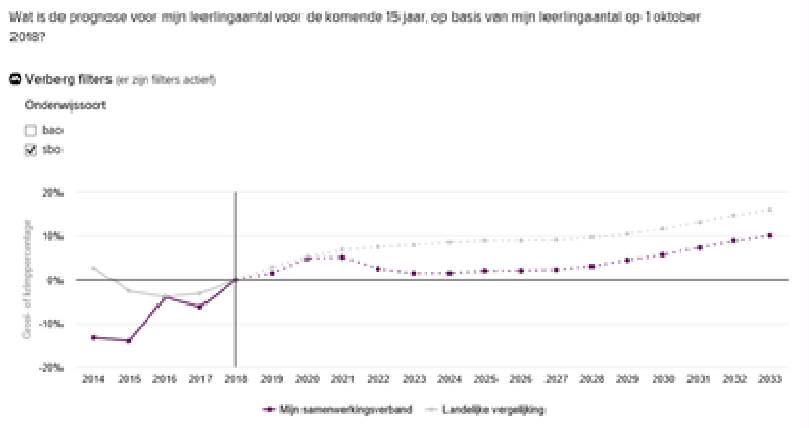
Afgewacht zal moeten worden of er veel tussentijdse instroom komt. Dit wordt zichtbaar bij de peildatum van 1 februari 2020 (publicatie van de aantallen vindt plaats medio april).

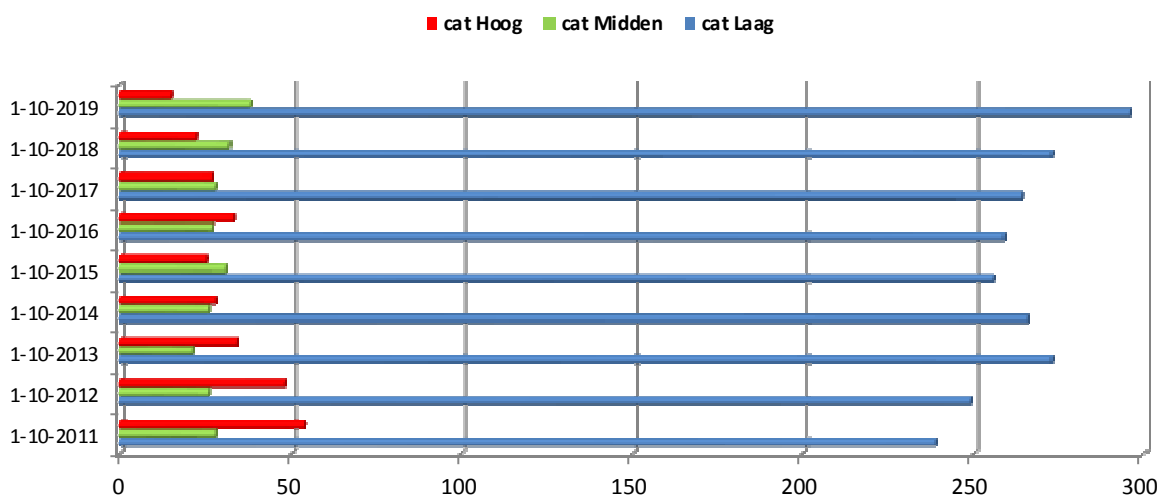
Het speciaal onderwijs (SO) stijgt wel verder op de teldatum van 1 oktober 2019 naar 350 leerlingen (+23 = +7%). Op 1-10-2018 waren nog 327 leerlingen ingeschreven. De stijging was al zichtbaar op de peildatum van 1 februari 2019. Toen waren er in totaal 353 leerlingen.

De deelnamepercentage stijgt verder boven de 2%. Enerzijds stijgt de deelname in het SO; het aantal leerlingen in het regulier onderwijs neemt af. Op de deelnamepercentages is dus sprake van een dubbel effect.

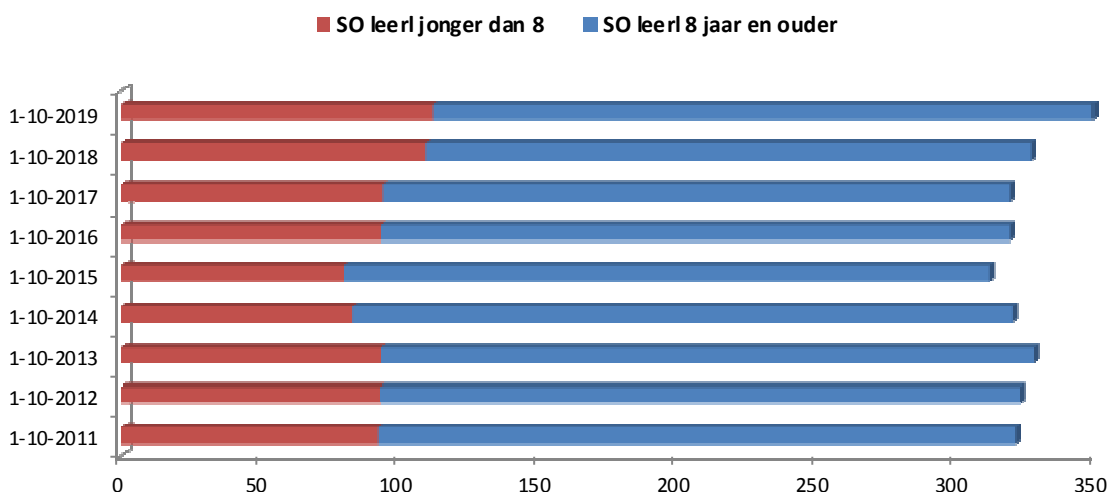
Dat ziet er als volgt uit:

De leerlingen in het speciaal onderwijs

Behalve dat het aantal leerlingen in het SO iets stijgt, is de trend waarneembaar in de ondersteuningscategorie die met de toelaatbaarheidsverklaring wordt meegegeven. Evenals vorig jaar is het aantal leerlingen met de categorie "laag" verder toegenomen; hetzelfde geldt voor "midden"; categorie "hoog neemt iets af. De groei zit dus vooral in de "laag" en "midden" categorie.

De verdeling over leerlingen jonger dan 8 jaar en leerlingen van 8 jaar en ouder (t.o.v. vorig jaar) blijft vrijwel hetzelfde. Per 1 oktober 2018 was de verdeling 33% - 67%; per 1 oktober 2019: 32% - 68%

Samengevat:

- er moet toch (weer) rekening worden gehouden met een dalende trend van het aantal leerlingen in het regulier basisonderwijs;
- het SBO daalt in leerlingenaantal. Aan de hand van de leerlingentelling van de peildatum van 1 februari 2020 zal bepaald worden of deze trend zich doorzet. De gevolgen voor de overdrachtsverplichting zullen daarop afgestemd worden;
- het speciaal onderwijs heeft ook te maken met een stijgend leerlingenaantal (+7%).

Deze uitgangspunten zullen meegenomen worden in de volgende meerjarenbegroting (vanaf schooljaar 2020-2021).

6.2 Verevening

Als samenwerkingsverband hebben we een positieve verevening, d.w.z. een jaarlijkse korting op de middelen zware ondersteuning, waarbij de omvang van de korting afneemt:

	2018-2019	2019-2020	2020-2021
afbouw	60%	30%	0%
raming korting personeel	€ 128.214	€ 64.107	€ 0
raming korting materieel	€ 41.303	€ 20.652	€ 0

6.3 Personele bezetting

Het samenwerkingsverband heeft naast personele bezetting van management en organisatie een kleine uitvoeringsorganisatie voor routebegeleiding. Onderwijsspecialisten en deskundigen voor het advies met betrekking tot TLV-aanvragen worden ingehuurd, evenals de onderwijsondersteuners (ambulante begeleiding vanuit het speciaal onderwijs: Aloysius en AED). Ook de controlling is extern belegd.

Het samenwerkingsverband heeft in de verslagperiode in eigen dienst:

<i>Functie</i>	<i>fte</i>
Directeur	0,40 (vacature)
MT-lid	1,50
Office management	0,60
Secretariaat	0,35
Routebegeleiding/onderwijsspecialist	0,66
Leraar *	0,30
<i>Totaal</i>	<i>3,81</i>

**De Taalklas te Katwijk wordt geëxploiteerd via het samenwerkingsverband, dat daartoe ook een van de personeelsleden op de loonlijst heeft. Aansturing en kwaliteitszorg van de taalklas geschiedt door een Katwijks schoolbestuur.*

Vanaf 2019 is een MT-lid met pensioen en een andere medewerker beleid en kwaliteit voor 32 uur aangetrokken. Het aantal fte's is vanaf 2019 daarom 3,6.

Hierin worden op korte termijn geen wijzigingen verwacht en zal de komende jaren dan ook op dit niveau blijven.

6.4 Huisvesting

De kantooruimte van het samenwerkingsverband wordt gehuurd. Er rusten geen bijzondere verplichtingen op de huisvesting anders dan de looptijd van de huurovereenkomst.

6.5 Meerjarenbegroting

Het samenwerkingsverband heeft een beleidscyclus met een schooljaarbegroting. Voor de vergelijking met de overige cijfers is deze vertaald in kalenderjaren. Dit betreft de laatst vastgestelde meerjarenbegroting (voorjaar 2019). In de MJB wordt rekening gehouden met verdere daling van het aantal basisschoolleerlingen met 1% per jaar, groei van het SBO en stabilisatie van het SO. Bij de volgende begroting en MJB zal dit aan de hand van de laatste trend worden aangepast.

BATEN		2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
I Rijksbijdragen						
1	lichte ondersteuning personeel	2.734.387	2.707.043	2.679.972	2.653.173	2.626.641
2	lichte ondersteuning materieel	120.694	119.488	118.293	117.110	115.939
3	zware ondersteuning personeel	5.765.633	5.713.224	5.660.051	5.607.489	5.555.533
	correctie i.v.m. verevening	-69.346	0	0	0	0
4	zware ondersteuning materieel	510.689	506.047	501.337	496.681	492.079
	correctie i.v.m. verevening	-21.425	0	0	0	0
5	impuls schoolmaatschappelijk werk	27.260	27.260	27.260	27.260	27.260
	totaal rijksbijdragen	9.067.893	9.073.060	8.986.913	8.901.712	8.817.452
II Overige baten						
1	inkomend grensverkeer sbo	63.000	63.000	63.000	63.000	63.000
2	gemeente Katwijk (LEA) intensieve taalonderst.	106.100	106.100	106.100	106.100	106.100
3	gemeente Katwijk (LEA) kanjertraining	40.024	40.024	40.024	40.024	40.024
4	subsidie Hoog Begaaften	99.500	91.846	91.846	91.846	84.192
		308.624	300.970	300.970	300.970	293.316
	totaal baten	9.376.517	9.374.030	9.287.883	9.202.682	9.110.768

OVERDRACHTEN		2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
I regulier onderwijs						
1	ondersteuningsmiddelen	2.254.110	2.231.569	2.209.253	2.187.161	2.165.289
		2.254.110	2.231.569	2.209.253	2.187.161	2.165.289
II speciaal basisonderwijs						
1	overdracht >2% op basis van 1 oktober	178.102	284.963	342.566	395.825	449.845
2	peildatum 1 februari	101.647	101.647	101.647	101.647	101.647
3	observatiefunctie	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
		329.749	436.610	494.213	547.472	601.492
III speciaal onderwijs						
1	SO-plaatsen 1 oktober personeel	3.536.616	3.644.770	3.644.770	3.644.770	3.644.770
2	SO-plaatsen 1 oktober materieel	300.192	309.372	309.372	309.372	309.372
3	peildatum 1 februari personeel + materieel	409.315	409.315	204.657	204.657	204.657
		4.246.123	4.363.456	4.158.799	4.158.799	4.158.799
	totaal overdrachten	6.829.981	7.031.635	6.862.265	6.893.432	6.925.580

LASTEN		2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
I management & organisatie						
1	loon- en detachingskosten directie/MT	199.089	188.303	188.303	188.303	188.303
2	loon- en detachingskosten staf admin, fin en F	82.407	80.350	80.350	80.350	80.350
3	overige personeelskosten (al het personeel)	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
4	arbozorg	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
5	huisvestingslasten (all in)	39.000	39.000	39.000	39.000	39.000
6	kantoorkosten jaarlijks	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
7	afschrijving meubilair	9.850	9.850	9.850	9.850	9.850
8	communicatiekosten	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
9	verzekeringen, abonnementen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
10	ICT jaarlijks	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
11	ICT afschrijving	17.300	17.300	17.300	17.300	1.300
12	administratiekantoor	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
13	accountancy	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
14	bijdrage regionale inzet/samenwerking	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
15	bestuurskosten en representatie	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
16	OPR faciliteiten	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
17	implementatie AVG (eenmalig 2018) / Zivver	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
18	onvoorzien	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
		448.646	435.803	435.803	435.803	419.803
II uitvoeringsorganisatie swv						
1	loon- en detachingskosten routebegeleiding/I	469.375	469.375	469.375	469.375	469.375
2	professionalisering eigen personeel	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
3	onderwijsondersteuners Aloysius (vh PAB/AB)	533.426	533.426	533.426	533.426	533.426
4	onderwijsondersteuners AED (vh AB)	313.581	313.581	313.581	313.581	313.581
5	groeidocument jaarlijks	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
6	monitoring/kwaliteitsbeleid/SOP	40.000	35.000	35.000	35.000	35.000
7	onderwijskundig rapport PO-VO	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
8	vliegende brigade	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000
9	arrangementen en interventies via swv	156.340	154.777	153.229	151.697	150.180
10	onderwijs op andere locatie	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
		1.678.722	1.672.159	1.670.611	1.669.079	1.667.562
III beleid en activiteiten						
1	professionalisering, studiedagen/bijeenkomste	78.750	30.000	30.000	30.000	30.000
2	integraal arrangeren/o'wijsondersteuners-JGT	42.400	0	0	0	0
3	dekkend netwerk (incl. talentontwikkeling)	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
4	taalklas (Katwijk/LEA)	119.500	119.500	119.500	119.500	119.500
5	SEO gemeente Katwijk	40.024	40.024	40.024	40.024	40.024
6	schoolmaatschappelijk werk/wijkaanpak	0	0	0	0	0
7	borging dyslexiebeleid	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
8	ondersteuning NT2 (training)	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
9	ondersteuning werkgroep Onderwijs Zorg Arrangementen (OZ)	12.000	0	0	0	0
10	uitvoeringsprogramma Hoog Begaaften	193.317	178.732	159.971	139.880	0
		549.991	432.256	413.495	393.404	253.524
IV overige uitgaven						
1	uitgaand grensverkeer sbo	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
3	dotatie algemene reserve	0	0	0	0	0
		58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
totaal lasten		2.735.359	2.598.218	2.577.909	2.556.286	2.398.889
RESULTAAT						
	baten	9.376.517	9.374.030	9.287.883	9.202.682	9.110.768
	overdrachten	6.829.981	7.031.635	6.862.265	6.893.432	6.925.580
	lasten	2.735.359	2.598.218	2.577.909	2.556.286	2.398.889
	resultaat	-188.824	-255.823	-152.292	-247.036	-213.701
Prognose balans						
		<i>1-1-2019</i>	<i>1-08-18</i>	<i>1-08-19</i>	<i>1-08-20</i>	<i>1-08-21</i>
	weerstandvermogen/risicoreserve	225.000	225.000	225.000	225.000	225.000
	overschot 1-1-2019 (bestemmingsreserve)	917.718	728.894	473.072	320.780	73.744
	totaal eigen vermogen	1.142.718	953.894	698.072	545.780	85.043

6.6 Vermogenspositie – meerjarenbalans

(Alle bedragen in €)

Balans	JRK	Begroot	Begroot	Begroot
	2019	2020	2021	2022
Activa				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	54.841	37.541	20.241	2.941
Financiële vaste activa	3.360	3.360	3.360	3.360
Totaal vaste activa	58.201	40.901	23.601	6.301
Vlottende activa				
Vorderingen	146.412	122.800	122.800	122.800
Liquide middelen	1.568.931	1.308.439	1.113.055	938.586
Totaal vlottende activa	1.715.343	1.431.239	1.235.855	1.061.386
Totaal activa	1.773.544	1.472.140	1.259.456	1.067.687
Passiva				
Eigen vermogen	1.291.898	1.039.224	826.539	634.771
Voorzieningen	5.170	5.170	5.170	5.170
Kortlopende schulden	476.476	427.746	427.747	427.746
Totaal passiva	1.773.544	1.472.140	1.259.456	1.067.687

Staat van baten en lasten	JRK	Begroot	Begroot	Begroot
	2019	2020	2021	2022
Baten				
Rijksbijdragen	9.277.186	9.070.046	9.037.165	8.951.413
Overige overheidsbijdragen	147.789	242.435	237.970	237.970
Overige baten	50.260	63.000	63.000	63.000
Totaal Baten	9.475.235	9.375.481	9.338.135	9.252.383
Lasten				
Personeelslasten	1.739.316	1.607.527	1.600.035	1.600.035
Afschrijvingslasten	13.813	17.300	17.300	17.300
Huisvestingslasten	29.741	39.000	39.000	39.000
Overige lasten	738.965	1.021.825	933.421	912.564
Doorbetaling aan schoolbesturen	6.868.221	6.914.004	6.961.064	6.875.251
Totaal Lasten	9.390.055	9.599.656	9.550.820	9.444.151
Saldo Baten en Lasten	85.180	-224.175	-212.685	-191.768
Financiële baten en lasten	-	-		
Totaal resultaat	85.180	-224.175	-212.685	-191.768

6.7 Toelichting financiële situatie

Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel uitsluitend het weerstandsvermogen en mogelijke voorzieningen als vermogen aan te houden, en alle algemene reserve die dit te boven gaat zo snel mogelijk te bestemmen.

Vanaf 2017 is daartoe een bestemmingsreserve vastgesteld, welke in bovenstaande meerjarenbegroting is verwerkt. Een dergelijke bestemming zal wederom bij de resultaatstoerekening en begroting plaatsvinden.

Met een totaal eigen vermogen van € 1.291.898 op 31 december 2019 is de financiële positie van het samenwerkingsverband goed te noemen. Dit vermogen is opgebouwd uit:

- € 85.180 resultaat kalenderjaar 2019
- € 98.917 bestemmingsreserve nieuwkomers;
- € 1.107.801 algemene reserve

6.8 Kengetallen

		onder grens	boven grens	2019	2018
Solvabiliteit	<i>De mogelijkheid om alle schulden op lange termijn te voldoen.</i>	20%	geen	73,1%	76,8%
Liquiditeit	<i>De mogelijkheid om alle schulden op korte termijn te voldoen.</i>	0,5	1,5	3,60	4,15
Rentabiliteit	<i>Geeft aan hoe de bedrijfsvoering is verlopen.</i>	0%	5,0%	0,9%	2,6%
Weerstands- vermogen	<i>Hoogte van de reserves onder aftrek van de vaste activa, in relatie tot de totale exploitatie.</i>	*	*	13,6%	13,%
Kapitalisatiefactor	<i>De beoordeling van het vermogensbeheer.</i>	geen	60%	18,7%	17,1%

**Voor weerstandsvermogen is voor samenwerkingsverbanden is er (nog) geen echte richtlijn. In ieder geval zijn de bandbreedtes die voor schoolbesturen worden gehanteerd (bijvoorbeeld tussen de 15 en 20%) voor samenwerkingsverbanden veel te hoog, aangezien zij een veel lager risicoprofiel hebben (zie ook Continuïteitsparagraaf, hierin wordt een percentage van ca. 5% gehanteerd).*

6.9 Risico's

De risico's van een samenwerkingsverband zijn van een andere orde dan van een schoolbestuur. Zo is er geen sprake van de exploitatie van gebouwen en zijn de werkgeversrisico's door het beperkte aantal personeelsleden evenmin vergelijkbaar met die van een schoolbestuur. Bovendien hoeft een aantal risico's niet te leiden tot vergroting van weerstandsvermogen, omdat ze in de exploitatie kunnen worden opgelost. Ook mogelijke, toekomstige groei van het speciaal onderwijs wordt niet gedefinieerd als een financieel risico. In financiële zin vormen uitgaven aan het speciaal onderwijs en de ondersteuningsmiddelen voor het regulier onderwijs een communicerend vat. M.a.w. indien in de toekomst de kosten aan speciaal onderwijs zouden stijgen, kunnen de middelen voor ondersteuning in het regulier onderwijs worden beperkt. Er is dus ook geen noodzaak om een dergelijk risico te vertalen in een concreet bedrag aan weerstandsvermogen.

De werkelijke risico's voor een samenwerkingsverband zitten in de kwaliteit van uitvoering van passend onderwijs. Ons samenwerkingsverband is vooral faciliterend. De kwaliteit van de te realiseren basis- en extra ondersteuning wordt bepaald door de scholen en hun besturen. Risico's als het niet realiseren van een afdoende niveau van basisondersteuning moeten gemanaged worden in overleg met de besturen.

De druk op samenwerkingsverbanden, ook vanuit de inspectie, om meer zicht te krijgen op de doelmatige besteding van middelen die aan de schoolbesturen worden overgedragen neemt dan ook toe.

Het samenwerkingsverband is vanaf 2016 bezig om verantwoording op te vragen bij de schoolbesturen, met name waar het de bestemming van ingezette middelen betreft. Daarnaast worden in de regio's rondetafelgesprekken gevoerd met medewerkers van scholen. Er zijn dus stappen gezet in verantwoording en kwaliteitszorg (zie bestuursverslag).

Uiteraard zijn er ook risico's die zich moeten vertalen in weerstandsvermogen. Naast de (beperkte) personele bezetting en dus enige werkgeversrisico's, is er sprake van werkprocessen die bij onzorgvuldige afhandeling tot schaderisico's kunnen leiden, zoals het werkproces om tot een besluit toelaatbaarheid te komen.

Tenslotte kan het samenwerkingsverband voor situaties komen te staan, bijvoorbeeld om onderwijs voor thuiszitters mogelijk te maken of andere situaties waarbij het waarmaken van de zorgplicht door scholen in het geding is, en interventies een financiële bijdrage vragen. Vanaf mei 2018 dienen zich ook risico's aan als gevolg van de AVG en onveiligheid in datagebruik en datatransport.

Het weerstandsvermogen of risicoreserve wordt als volgt gecalculeerd::

- Personele risico's, zoals arbeidsconflicten, uitkeringsrisico's en niet declarabel verlof: ter hoogte van 1 fte (€ 75.000).
- Risico's in bedrijfsprocessen, waaronder de toelaatbaarheidsverklaring, zoals foute registraties: ter hoogte van 4 TLV's categorie hoog (€ 50.000).
- Risico's aan schadeloosstellingen na geschillen (€ 50.000).
- Risico's voortkomend uit databeheer (€ 50.000).

Deze analyse leidt tot een beperkt, gewenst weerstandsvermogen van € 225.000,- (2,5% van de huidige lumpsum).

6.10 Risicomanagement

Het samenwerkingsverband heeft slechts een beperkt aantal werkprocessen inzake financieel beheer. Essentiële producties voor de bedrijfsvoering zijn vastgelegd in een planning & controlcyclus.

Voor de werkprocessen met een financiële implicatie is een handboek administratieve organisatie en interne controle (AO-IC) opgesteld.

Voor werkprocessen rond TLV-besluiten geldt, ook volgens de wet dat hier meerdere adviseurs bij zijn betrokken.

Eén maal per jaar (in januari na vaststelling van de reguliere telling), wordt een controle verricht op de juistheid van de TLV-registratie door de scholen voor speciaal onderwijs, a.d.h.v. de Kijkglazen van DUO.

Na de specifieke aandacht in 2016 voor de wet Bescherming persoonsgegevens en de nieuwe wetgeving t.a.v. (de meldplicht van) datalekken, heeft in mei 2018 een scan plaatsgevonden op de mate waarin het samenwerkingsverband klaar is voor de uitvoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

In samenwerking met enkele schoolbesturen is een functionaris gegevensbeheer aangesteld die zal toezien op de uitvoering van de AVG.

7. Toelichting exploitatie 2019

7.1 Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat van het samenwerkingsverband over 2019 bedraagt € 85.180. Er was een negatief resultaat begroot van € 259.928. Een positief verschil van € 345.108. Uit de analyse van het resultaat zijn verschillende oorzaken van dit positieve verschil aan te wijzen, die hieronder verder worden toegelicht.

7.2 Baten

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen (€ 9.277.186) waren in 2019 ca € 550K hoger dan opgenomen in de begrotingen voor resp. 2018-2019 en 2019-2020. Dit wordt met name veroorzaakt door aanpassing van de lumpsumtarieven. Deze aanpassing van de lumpsum levert weliswaar ook hogere overdrachten aan het speciaal onderwijs op (de TLV-tarieven gaan dan eveneens omhoog) en een hogere vereveningskorting, maar per saldo is dit voor het samenwerkingsverband positief.

De subsidie Hoogbegaafdheid (HB) was begroot op 99.500 per schooljaar wat maakt dat dat € 41.458 (5/12^e deel) voor 2019 is. De toekenning van de subsidie bedraagt uiteindelijk € 91.756 per schooljaar en is voor 2019-2020 al in 2019 volledig ontvangen. Het subsidiebedrag is opgenomen bij de vooruit ontvangen bedragen onder overlopende passiva. In 2019 heeft er voor € 48.612 reeds aan uitgaven plaats gevonden, waarvoor voor 50% de subsidie naar de exploitatierekening is vrijgevallen.

Gemeentelijke vergoedingen

De gemeentelijke vergoedingen betreffen de bijdragen van gemeente Katwijk voor de taalklas en voor kanjertraining. Dit is voortzetting van beleid van vóór het samenwerkingsverband, dat in onderling overleg wel via het samenwerkingsverband (administratief) verloopt. Vanaf 2020 zullen de bijdragen (en lasten) buiten het samenwerkingsverband om gaan lopen. De ontvangsten zijn € 37.193 hoger dan geraamd.

Overige baten

Bij de overige baten constateren we lagere inkomsten uit inkomend grensverkeer (leerlingen van een basisschool uit een ander samenwerkingsverband die naar een SBO gaan in ons samenwerkingsverband): € 46.186 i.p.v. de begrote € 70.000. Voor het schooljaar 2018/2019 waren de baten bijna geheel in 2018 geboekt i.p.v. gesplitst over de 2 boekjaren en dat is in 2019 rechtgetrokken. Verder is een bonus vervangingsfonds ontvangen van € 4.074. Totale overige baten € 88.605.

Het positieve effect op de baten (ten opzichte van de begroting) is per saldo € 593.198.

7.3 Lasten

Personeelslasten

De personele lasten zijn € 140.081 hoger dan begroot. Dit heeft vooral te maken met de indexering van personeelskosten. Bij de detachering van onderwijsspecialisten en inhuur van ambulante begeleiding wordt namelijk dezelfde indexering van het rijk bij de baten toegepast. Dit is contractueel vastgelegd.

De aanstelling van een functionaris gegevensbeheer, zorgt ook voor een stijging van de lasten. De personeelslasten zijn lager dan in 2018. Dit heeft te maken met het vertrek van de directeur bestuurder (vacature) en pensionering van een lid van het MT.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn lager dan begroot, omdat de aanschaf van een applicatie nog niet geactiveerd is in afwachting van de laatste termijn. Dit zal vanaf 2020 wel het geval zijn.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten liggen in de lijn van 2018. Ten opzichte van de begroting (€ 39.000) zijn de werkelijk lasten lager, namelijk € 29.741, een verschil van € 9.259. De volgende begroting wordt hier op afgestemd.

Overige lasten

De uitgaven voor de overige lasten zijn ca € 205.500 lager dan begroot. Dit betreffen voornamelijk zaken op het gebied van beleid/projecten/uitvoering:

- professionalisering van IB heeft niet via externe scholing plaatsgevonden
- observatiefunctie: minder leerlingen / lagere kosten
- projecten met betrekking tot monitoring en kwaliteitsbeleid zijn toch in eigen beheer gedaan in plaats van inzet door derden
- uitgaven Hoogbegaafdheid volgen grotendeels later in 2019-2020

Doorbetaling aan schoolbesturen (overdrachten)

- *Regulier basisonderwijs:*
In 2018-2019 en 2019-2020 is € 144,18 per leerling uitgekeerd voor basis- en aanvullende ondersteuning. Het begrote bedrag voor 2018-2019 van 140,- per leerling is geïndexeerd en naar 2019-2020 doorgezet. De meerkosten voor 2018-2019 zijn (volledig) in 2019 verantwoord.
- *Speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs:*
Op 1 oktober 2016 heeft het speciaal basisonderwijs voor het eerst een deelnamepercentage boven de 2%. Ook op de teldatum van 1 oktober 2018 en 2019 en de groeitelling van 1 februari 2018 was dit het geval.

Het in de begroting opgenomen bedrag voor observatievoorzieningen van € 50.000 is over 2018-2019 niet volledig besteed. De afrekening over dat schooljaar sloot op € 36.500. Voor 2019-2020 wordt weer 50.000 aan voorschot verstrekt.

De overdrachten aan het speciaal onderwijs loopt weliswaar via de begroting van het samenwerkingsverband, maar grotendeels wordt de overdracht rechtsreeks van het Rijk aan het speciaal onderwijs uitgekeerd. De bedragen voor de groeiregeling (peildata 1 februari 2018 en 2019) gaan wel van het samenwerkingsverband naar het speciaal onderwijs.

Totaal is € 6.868.221 aan overdrachten uitgekeerd, terwijl € 6.570.374 begroot was; een verschil van € 297.847.

Management en organisatie

De begrotingsrubriek management en organisatie heeft ook in 2019 vrijwel in de pas gelopen met de begroting. Er is een positief verschil tussen begroting en realisatie van 15.387, vanwege de vacature voor de directie en andere invulling van het gepensioneerde MT lid.

Op 'overige personeelskosten', arbokosten en OPR-faciliteiten is minder uitgegeven dan begroot. Door inzet van externe inhuur voor het meeschrijven een het ondersteuningsplan is de post communicatiekosten overschreden.

De AVG is geïmplementeerd. Er is inmiddels een FG aangesteld.

Uitvoeringsorganisatie

De uitgaven aan loon- en detachingskosten zijn in 2019 hoger dan begroot vanwege de indexering van de inhuurtarieven. De kosten voor inzet voor JGT worden deels bestreden uit de rijksvergoeding sociaal maatschappelijk werk (€ 26.480). Op de begrotingspost 'inhuur derden t.b.v. SMW' zijn geen boekingen gedaan, zodat de overschrijding op de post loon- en detachingskosten grotendeels worden gecompenseerd.

De kosten van de ambulante diensten van de AED en Aloysius zijn € 50.619 hoger als gevolg van aanpassing van het tarief per ingehuurde formatieplaats in verband met de ontwikkelingen in de onderwijs CAO over 2018 en ook over eerdere jaren.

Beleid/projecten/uitvoering

De kosten van professionalisering, studiedagen en -bijeenkomsten blijven achter bij de begroting, omdat professionalisering van IB niet plaatsvindt via externe scholing.

Op de post 'integraal arrangeren / onderwijsondersteuning en JGT' wordt in 2019 € 5.564 meer uitgegeven dan begroot. Dit was al voorzien bij de jaarrekening 2018. Toen hielden we € 7.769 over omdat verdere uitgaven worden in de loop van schooljaar 2018/2019 werden verwacht.

Van het begrote bedrag van € 124.333 is in 2018 € 84.935 aan 'dekkend netwerk (incl. talentontwikkeling)' uitgegeven. Er resteert een bedrag van € 39.399.

Het innovatiebudget is niet besteed. Het bedrag van € 107.917 op kalenderjaarbasis wordt bestemd voor onderwijs op andere locatie, onder andere aan onderwijs in de onderwijscamper. Dit is met ingang van 2018/2019 gestart. De kosten hiervan zijn geboekt op 5080: 'overdrachten arrangementen'.

De uitgaven voor de taalklas en kanjertraining (SEO) zijn € 18.127 hoger dan geraamd, vanwege de hogere personeelskosten (CAO). Bij de afrekening met de gemeente Katwijk zullen de hogere kosten betrokken worden. Zie ook hogere baten.

Voor schoolmaatschappelijk werk zijn geen kosten op de begrotingspost gemaakt. Zoals hierboven aangegeven, wordt deze taak uitgevoerd door de JGT'er in eigen dienst.

De uitgaven voor borging dyslexiebeleid zijn lager dan begroot, de kosten voor ondersteuning NT2 training loopt in de pas en ondersteuning onderwijs Zorgarrangementen lager.

Overige uitgaven

De post uitgaand grensverkeer is vorig jaar in de begroting opgehoogd naar € 69.083 op grond van de voorgaande realisatie van kosten. Net als bij inkomend grensverkeer zijn de kosten moeilijk te voorspellen. De uiteindelijke uitgaven bedragen € 44.032 (zie ook 'baten').

7.4 Treasury

In 2019 is noch belegd noch vreemd vermogen aangetrokken. Het samenwerkingsverband beheert naast een betaalrekening uitsluitend een spaarrekening. Het saldo hiervan bedroeg op 31 december 2019 € 1.500.000,- en het totaal aan liquide middelen is op 31-12-2019 € 1.568.931.

8. Verslag intern toezicht

Zoals in hoofdstuk I onder paragraaf 2.d is aangegeven, is het bestuur en toezicht in een one tier verenigd. Het algemeen bestuur laat zich in haar toezichhoudende rol adviseren door een (financiële) auditcommissie.

De auditcommissie is in 2019 drie keer bijeen geweest en heeft het algemeen bestuur geadviseerd over de begroting en meerjarenbegroting, de jaarrekening en de periodieke (financiële) rapportages.

Jaarrekening 2019

Grondslagen

Algemeen

Passend onderwijs wordt vormgegeven in een samenwerkingsverband van schoolbesturen, gericht op de vormgeving van rijksbeleid. Het samenwerkingsverband is geen onderwijsinstelling die beschikt over eigen gebouwen (activa), eigen leerkrachten en leerlingen, het faciliteert de scholen, o.a. door het overdragen van ondersteuningsmiddelen. Het samenwerkingsverband heeft dan ook niet tot doel over reserves en voorzieningen voor de lange termijn te beschikken, tenzij dit strikt noodzakelijk is. Ontstane reserves zijn dan ook bestemd voor de uitvoering van beleid in de nabije toekomst.

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat BW 2 Titel 9 en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 'Onderwijsvrijstellingen') van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vanwege het inzichtvereiste heeft er een herrubricering plaatsgevonden in de vergelijkend cijfers.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar de vastgestelde periode plaats op basis van de verwachte economische levensduur. Hiervoor worden de volgende termijnen onderscheiden:

Hard- en software:	5 jaar
Overige inventaris:	10 jaar

Voor de ondergrens van activeren wordt € 2.000 gehanteerd. De eerste afschrijving vindt plaats in de maand van de investering.

Vlottende activa

Vorderingen worden nominaal gewaardeerd en, indien van toepassing, opgenomen onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

De liquide middelen worden gevormd door de kas- en banksaldi en zijn vrij ter beschikking tenzij anders is aangegeven.

Passiva

Reserves

De algemene reserve wordt gevormd door de cumulatieve overschotten cq. tekorten op de exploitatierekening. Het saldo is vrij besteedbaar.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die

naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening jubileum

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen de waarde van € 1.381,- per fte en bedraagt nu € 5.170.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende periodes worden toegerekend, en nog te betalen bedragen.

Pensioenverplichtingen

Het samenwerkingsverband heeft een voor haar werknemers een toegezegd pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per ultimo 2019 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,0%.

De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Grondslagen voor de resultaatsbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het jaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW/EL&I

Onder de Rijksbijdragen OCW/EL&I worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EL&I. De Rijksbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt gemuteerd op het eigen vermogen, zoals opgenomen onder de overige gegevens en in de toelichting op de balans.

Kasstroomoverzicht

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en kosten en uitgaven.

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2019

1	Activa	31-12-2019	31-12-2018
		EUR	EUR
	Vaste Activa		
1.2	Materiële vaste activa	54.841	55.270
1.3	Financiële vaste activa	3.360	3.360
	Totaal vaste activa	<u>58.201</u>	<u>58.630</u>
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	146.412	154.466
1.7	Liquide middelen	1.568.931	1.362.162
	Totaal vlottende activa	<u>1.715.343</u>	<u>1.516.628</u>
	Totaal activa	<u><u>1.773.544</u></u>	<u><u>1.575.258</u></u>
2	Passiva		
2.1	Eigen vermogen	1.291.898	1.206.718
2.2	Voorzieningen	5.170	2.750
2.4	Kortlopende schulden	476.476	365.790
	Totaal passiva	<u><u>1.773.544</u></u>	<u><u>1.575.258</u></u>

Staat van Baten en Lasten over 2019

		2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	9.277.186	8.719.113	9.016.106
3.2	Overige overheidsbijdragen	147.789	131.269	138.485
3.5	Overige baten	50.260	70.000	72.674
	Totaal Baten	9.475.235	8.920.382	9.227.265
4	Lasten			
4.1	Personeelslasten	1.739.316	1.599.235	1.759.197
4.2	Afschrijvingen	13.813	27.150	12.580
4.3	Huisvestingslasten	29.741	39.000	31.045
4.4	Overige lasten	738.965	944.551	468.153
4.5	Doorbetaling aan schoolbesturen	6.868.221	6.570.374	6.719.370
	Totaal Lasten	9.390.055	9.180.310	8.990.345
	Saldo Baten en Lasten	85.180	-259.928	236.920
5	Financiële baten en lasten	0	-	10
	Totaal resultaat	85.180	-259.928	236.930

Kasstroomoverzicht 2019

	2019 EUR	2018 EUR
Saldo Baten en Lasten	85.180	236.920
<u>Aanpassingen voor:</u>		
Afschrijvingen	13.813	12.580
Mutaties	0	0
voorzieningen	2.420	874
Financiële vaste activa	0	0
Vorderingen (-/-)	8.054	108.949
Schulden	110.685	-162.774
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>220.152</u>	<u>196.549</u>
Ontvangen interest	0	10
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	220.152	196.559
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa (-/-)	<u>-13.383</u>	<u>-6.243</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-13.383	-6.243
Mutatie liquide middelen	<u>206.769</u>	<u>190.316</u>

Toelichting op de balans

Vaste activa	Aanschaf- waarde 1-1-2019	Afschrijving cumulatief 1-1-2019	Boek- waarde 1-1-2019	Investeringsen	Afschrijvingen	Aanschaf- waarde 31-12-2019	Afschrijving cumulatief 31-12-2019	Boek- waarde 31-12- 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.2 Materiële vaste activa								
1.2.2 Inventaris en apparatuur	60.386	16.472	43.914	0	9.835	60.386	26.307	34.079
ICT	19.001	7.645	11.356	13.383	3.978	32.385	11.623	20.762
Materiële vaste activa	79.387	24.117	55.270	13.383	13.813	92.771	37.930	54.841

*Nog in uitvoering 20% van de totale factuur van Trendon € 3.345,77.

Financiële vaste activa

		31-12-2019	31-12-2018
		EUR	EUR
1.3	Financiële vaste activa		
1.3.1	Bankgarantie	3.360	3.360
	Financiële vaste activa	3.360	3.360

Vorderingen

1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	60.610	-
1.5.3	Overige vorderingen	628	26.148
1.5.8	Overlopende activa	85.173	128.318
	Vorderingen	146.412	154.466
1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	85.173	128.308
1.5.8.3	Overige overlopende activa	-	10
	<i>Overlopende activa</i>	<i>85.173</i>	<i>128.318</i>

Liquide middelen

1.7	Liquide middelen		
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	1.568.931	1.362.162
	Liquide middelen	1.568.931	1.362.162

Eigen vermogen

2.1	Eigen vermogen	Stand 1-1-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand 31-12-2019
		EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.1	Algemene reserve	1.107.801	85.180	0	1.192.981
	Bestemmingsreserve nieuwkomers	98.917	0	0	98.917
	Eigen vermogen	1.206.718	85.180	0	1.291.898

Voorzieningen

2.2	Voorzieningen	Stand per 1- 1-2019	Dotaties	Onttrek- kingen	Stand per 31- 12-2019	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
2.2.1	Voorziening jubilea	2.750	2.420	0	5.170	0	5.170
	Voorzieningen	2.750	2.420	0	5.170	0	5.170

Kortlopende schulden

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
2.4.3	Crediteuren	78.132	250.518
	Gemeente	0	0
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	24.771	13.171
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	13.306	4.619
2.4.9	Overige kortlopende schulden	237.222	80.649
2.4.10	Overlopende passiva	123.045	16.834
	Kortlopende schulden	476.476	365.791

		31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
	<i>Uitsplitsing</i>		
2.4.10.4	Vooruit ontvangen bedragen	105.796	0
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	10.756	10.531
2.4.10.6	Accountants- en administratiekosten	6.493	6.303
	<i>Overlopende passiva</i>	<u>123.045</u>	<u>16.834</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huur

De Stichting heeft afspraken gemaakt voor de huur van de kantoorruimte. De huurprijs bedraagt ca. € 30.707 op jaarbasis (incl. – geraamde – servicekosten).

Inhuur personeel

Voor de werkzaamheden in het kader van de routebegeleiding wordt personeel bij Onderwijs Advies ingehuurd. Hiervoor wordt voor ca € 400.000 in 2020 aan personeel ingehuurd.

Observatiefunctie

De observatiefunctie is extern belegd. Aan het einde van ieder schooljaar wordt een eindafrekening opgesteld. In de jaarrekening 2019 zijn de lasten verwerkt tot en met schooljaar 2018-2019. Er wordt per (school)jaar 50.000 bevoorschot. Over 2018-2019 bedroeg de afrekening € 36.500 Op de balans is geen verplichting opgenomen.

Opbouw spaarverlof in het kader van Duurzame inzetbaarheid (nieuwe CAO-PO)

Volgens de nieuwe CAO is het in een aantal gevallen mogelijk om een spaartegoed op te bouwen dat eerst later tot opname van verlof dan wel uitbetaling zal leiden. Hiertoe dienen gedurende het jaar afspraken te worden gemaakt en schriftelijk te worden vastgelegd. Tot op heden zijn er geen afspraken met individuele medewerkers gemaakt. Er is om die reden geen schuld of voorziening opgenomen per 31 december 2019.

Wel is het bapo verlof voortgezet in het kader van Duurzame inzetbaarheid. De kosten uit hoofde van dit bapo verlof worden verantwoord als periodelast in het jaar van uitbetaling.

Bijlage G1

Omschrijving	Kenmerk	Bedrag	Ontvangen tm verslagjaar	Uitgaven Tm verslagjaar	Saldo eind van het verslagjaar	Prestatie afgerond
Begaafde leerlingen	HBL19098 11-11-2019	€ 367.027 -	€ 91.757 -	€ 24.306 -	€ 67.451 -	nee -
Totaal		€ 367.027	€ 91.757	€ 24.306	€ 67.451	-

Toelichting op Staat van Baten en Lasten

	2019 EUR	2018 EUR
Overheidsbijdragen		
3.1 Rijksbijdragen		
3.1.1 Rijksbijdragen OCW/EL&I	9.252.880	9.016.106
3.1.2 Overige subsidies OCW/EL&I	<u>24.306</u>	<u>0</u>
Rijksbijdragen	<u>9.277.186</u>	<u>9.016.106</u>
Overige overheidsbijdragen en –subsidies		
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies		
3.2.1.2 Gemeentelijke bijdragen	<u>147.789</u>	<u>138.458</u>
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	<u>147.789</u>	<u>138.458</u>
	2019 EUR	2018 EUR
Overige baten		
3.5 Overige baten		
3.5.6 Overige	<u>50.260</u>	<u>72.674</u>
Overige baten	<u>50.260</u>	<u>72.674</u>

Lasten

		2019	2018
		EUR	EUR
4.1	Personeelslasten		
4.1.1	Lonen en salarissen	358.638	343.815
4.1.2	Ov. personele lasten	1.380.678	1.415.382
4.1.3	Af: uitkeringen (-/-)	0	0
	Personeelslasten	<u>1.739.316</u>	<u>1.759.197</u>
	Uitsplitsing		
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	285.504	273.788
4.1.1.2	Sociale lasten	29.235	30.595
4.1.1.3	Pensioenpremies	43.899	39.432
	<i>Lonen en salarissen</i>	<u>358.638</u>	<u>343.815</u>
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	0	0
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	1.340.702	1.382.114
4.1.2.3	Overig	39.976	33.268
	<i>Overige personele lasten</i>	<u>1.380.678</u>	<u>1.415.382</u>
4.2	Afschrijvingen		
4.2.2.2	Inventaris en app.	13.813	12.580
	Afschrijvingen	<u>13.813</u>	<u>12.580</u>
4.3	Huisvestingslasten		
4.3.1	Huur	29.741	31.046
	Huisvestingslasten	<u>29.741</u>	<u>31.046</u>
4.4	Overige lasten		
4.4.1	Administratie en beheerslasten	30.458	24.951
4.4.4	Overige	708.507	443.202
	Overige lasten	<u>738.965</u>	<u>468.153</u>
4.4.1.1	Specificatie honorarium Onderzoek jaarrekening	9.347	9.025
	<i>Accountantslasten</i>	<u>9.347</u>	<u>9.025</u>
4.5	Doorbetaling aan schoolbesturen		
4.5.1	Afdracht DUO rechtstreeks aan (V)SO	3.916.622	3.844.895
4.5.2.	Doorbetaling op basis van 1 februari (V)SO	224.253	222.278
1			
4.5.3	Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	2.727.346	2.652.197
	Doorbetaling aan schoolbesturen	<u>6.868.221</u>	<u>6.719.370</u>

Financieel

		2019 EUR	2018 EUR
5	Financiële baten en lasten		
5.1	Rentebaten	<u>0</u>	<u>10</u>
	Financiële baten en lasten	<u>0</u>	<u>10</u>

Modelmatige weergaven rapportage gegevens volgens wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op SWV Duin & Bollenstreek. Het voor SWV Duin & Bollenstreek toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000. Dit is het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2019				
bedragen x € 1	J. Duivenvoorden	D. Hattenberg	D. Rasenberg	T. Tjalma
Funciegegevens	Directeur-bestuurder a.i.	Directeur-bestuurder a.i.	Directeur-bestuurder	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-02 t/m 31-12	01-02 t/m 31-12	01-01 t/m 30-04	01-01 t/m 31-01
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,2	0,2	0,4	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	15.757	12.151	12.956	9.944
Beloningen betaalbaar op termijn	3.436	0	2.030	1.239
<i>Subtotaal</i>	<i>19.193</i>	<i>12.151</i>	<i>14.986</i>	<i>11.183</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	35.567	35.567	25.867	16.167
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	19.193	12.151	14.986	11.183
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018				
Funciegegevens			Directeur-bestuurder	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018			01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)			1,0	1,0
Dienstbetrekking?			ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen			32.846	86.286
Beloningen betaalbaar op termijn			5.525	13.910
<i>Subtotaal</i>			<i>38.371</i>	<i>100.195</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			75.600	189.000
Bezoldiging			38.371	100.195

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Gegevens 2019	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
R. Keimpe	Lid Commissie van Toezicht
R.P.R. Vennema	Secretaris
H.G. Boswerger	Lid Commissie van Toezicht
M. A.J. de Pinth	Lid Commissie van Toezicht
P.W.P.M. Went	Voorzitter
P. van Leeuwen Rosens	Lid Commissie van Toezicht
C.J.C. Timmer	Lid Commissie van Toezicht
R.J. van der Meijden	Lid Commissie van Toezicht
R.W. de Groot	Lid Commissie van Toezicht
R.P. van Zanten	Lid Commissie van Toezicht
T. Westen	Lid Commissie van Toezicht

Overige gegevens

Controleverklaring

Zie volgende pagina.

Resultaatverdeling

Het positieve resultaat ad € 85.180 zal worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.

Aan het toezichhoudend bestuur en het uitvoerend bestuur van
Stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek
Bonnikeplein 24
2201 XA NOORDWIJK

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek te Noordwijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- I. de balans per 31 december 2019;
- II. de staat van baten en lasten over 2019; en
- III. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het uitvoerend bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het uitvoerend bestuur en het toezichthoudend bestuur voor de jaarrekening

Het uitvoerend bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het uitvoerend bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het uitvoerend bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het uitvoerend bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het uitvoerend bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het uitvoerend bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het uitvoerend bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het uitvoerend bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het toezichthoudend bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;

- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het uitvoerend bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het uitvoerend bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het toezichthoudend bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 22 juni 2020

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

De heer C. Rabe
Registeraccountant